

การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสมุทรสาคร

Confirmatory Factor Analysis of Child Development Center Management
under the local government organization Samut Sakhon Province

สุวิศิษฐ์ กริมทุม¹, อัญชณา พานิช², อภิชาติ เลนะนันท์³

Suvisid Grimtum¹, Anchana Panich², Aphichat Lenanant³

Corresponding Author E-mail: suvisid@gmail.com

Received: 2026-01-13; Revised: 2026-01-26; Accepted: 2026-03-11

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสมุทรสาคร 2) วิเคราะห์และยืนยันความสอดคล้องขององค์ประกอบการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษา ได้แก่ นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้อำนวยการสำนักหรือกองการศึกษา และครูหรือผู้ดูแลเด็ก จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 35 แห่ง รวมทั้งสิ้น 80 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รวมจำนวนผู้ให้ข้อมูล 500 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาและการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ผลการวิจัยพบว่า

องค์ประกอบการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ 2) การพัฒนาบุคลากร 3) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร 4) การประกันคุณภาพ 5) ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครอง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และชุมชน 6) สุขอนามัย ความปลอดภัย และการปฐมพยาบาล และ 7) การบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันแสดงให้เห็นว่าโมเดลการวิจัยมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีค่าสถิติไค-สแควร์เท่ากับ 7.37 ค่า p เท่ากับ 0.060 และค่าประมาณความคลาดเคลื่อน รากที่สองเฉลี่ย (RMSEA) เท่ากับ 0.054 แสดงให้เห็นว่าโมเดลองค์ประกอบการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยได้

คำสำคัญ: องค์ประกอบการบริหาร, ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

² Master of Education students, Educational Administration, Faculty of Education, Phetchaburi Rajabhat University

³ อาจารย์ที่ปรึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

² Advisor, Faculty of Education, Phetchaburi Rajabhat University

³ อาจารย์ที่ปรึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

³ Advisor, Faculty of Education, Phetchaburi Rajabhat University

Abstract

The purposes of this study were to identify the administrative components of early childhood development centers under local government organizations in Samut Sakhon Province and to verify the goodness of fit of the proposed component model with empirical data. This study employed a quantitative research approach. The sample consisted of 500 administrators and educational personnel, including local government executives, chief administrative officers, directors of education divisions, teachers, and caregivers from 35 local government organizations, representing 80 early childhood development centers. Data were collected through a questionnaire and analyzed using descriptive statistics and confirmatory factor analysis.

The findings revealed that early childhood development center administration was explained by seven key components: strategic planning, personnel development, administrative leadership, quality assurance, collaboration among parents, early childhood centers, and communities, health, safety, and first aid management, and curriculum and academic administration. The results of the confirmatory factor analysis demonstrated that the proposed model showed a good fit with the empirical data, as indicated by a chi-square value of 7.37, a p-value of 0.060, and an RMSEA of 0.054. These results indicate that the identified administrative component model is appropriate and can serve as a practical framework for enhancing early childhood education management.

Keywords: administrative components, early childhood development centers

บทนำ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนับเป็นหน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญต่อการจัดการศึกษาของประเทศ โดยเฉพาะในบริบทของการกระจายอำนาจทางการศึกษา ซึ่งเปิดโอกาสให้ท้องถิ่นสามารถกำหนดแนวทางและรูปแบบการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม สังคม และความต้องการของประชาชนในพื้นที่ได้อย่างเหมาะสม แนวคิดดังกล่าวได้รับการสนับสนุนจากกรอบกฎหมายของรัฐที่มุ่งเน้นให้การจัดการศึกษาเป็นหน้าที่ร่วมกันของภาครัฐและภาคส่วนในสังคม เพื่อให้ประชาชนทุกช่วงวัยได้รับการพัฒนาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้กำหนดหลักการสำคัญเกี่ยวกับการจัดการศึกษา โดยระบุให้รัฐต้องส่งเสริมให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และให้ความสำคัญกับการดูแลและพัฒนาเด็กเล็กก่อนวัยเรียน พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามามีบทบาทในการดำเนินงาน ด้านการศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นและการศึกษา ยังได้มอบอำนาจหน้าที่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดและส่งเสริมการศึกษาตามขีดความสามารถของพื้นที่ รวมถึงการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด ซึ่งสะท้อนถึงความคาดหวังต่อบทบาทของท้องถิ่นในการสร้างความเข้มแข็งให้กับระบบการศึกษาตั้งแต่ระดับเริ่มต้น (ชนวรรณ ทองอ่อน. 2561)

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจึงเป็นหน่วยงานสำคัญภายใต้การกำกับดูแลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการศึกษาปฐมวัย โดยมีหน้าที่หลักในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กอย่างรอบด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้น อย่างไรก็ตาม จากการดำเนินงานที่ผ่านมา พบว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในหลายพื้นที่ยังประสบปัญหาและข้อจำกัดด้านการบริหารจัดการ ไม่ว่าจะเป็นความพร้อมของบุคลากร งบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษา การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน ซึ่งยังขาดความเป็นระบบ ปัจจัยเหล่านี้ล้วนส่งผลต่อคุณภาพการดูแลและพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยตรง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2563)

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสมุทรสาคร โดยมุ่งเน้นการกำหนดองค์ประกอบของการบริหารจัดการบนพื้นฐานของข้อมูลเชิงประจักษ์ ผ่านการตรวจสอบความเหมาะสมและความถูกต้องร่วมกับผู้เชี่ยวชาญ และนำมาพัฒนาเป็นตัวบ่งชี้สำหรับการวิเคราะห์องค์ประกอบการบริหาร

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผลการศึกษาคาดว่าจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารท้องถิ่น ครูผู้ดูแลเด็ก และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับมาตรฐานที่กำหนดต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาองค์ประกอบการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสมุทรสาคร
2. วิเคราะห์และยืนยันความสอดคล้องขององค์ประกอบการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับข้อมูลเชิงประจักษ์

การทบทวนวรรณกรรม

การบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นกลไกสำคัญที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพการจัดการศึกษาปฐมวัยและการพัฒนาเด็กอย่างรอบด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา นักการศึกษาและนักวิชาการได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในมุมมองที่หลากหลาย แต่มีสาระสำคัญร่วมกันคือ การจัดการอย่างเป็นระบบ การใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสม และการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน

เพ็ญชลิตา ขำสุนทร (2564) ได้อธิบายว่า การวางแผนเชิงกลยุทธ์ การบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจำเป็นต้องมีการกำหนดทิศทาง เป้าหมาย และแผนดำเนินงานที่ชัดเจน โดยอาศัยกระบวนการวางแผนอย่างเป็นขั้นตอน ครอบคลุมการจัดประสบการณ์เรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาเด็ก และการใช้ทรัพยากรให้เหมาะสมกับบริบทพื้นที่ เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุผลตามเป้าประสงค์ของหลักสูตรและมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย

พรทิพย์ หอมแก้ว (2564) ให้ความเห็นว่า การพัฒนาบุคลากร บุคลากรถือเป็นกลไกหลักของคุณภาพการจัดการศึกษาปฐมวัย งานวิจัยชี้ให้เห็นว่าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรได้รับการสนับสนุนด้านการพัฒนาความรู้ ความสามารถ และทักษะวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง ทั้งในรูปแบบการอบรม การนิเทศ และการเสริมศักยภาพเชิงปฏิบัติ เพื่อให้สามารถจัดการเรียนรู้และดูแลเด็กได้อย่างเหมาะสมตามหลักพัฒนาการ

ธนวรรณ ทองอ่อน (2561) กล่าวถึงการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นว่า เป็นกระบวนการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิตและศักยภาพของเด็กในท้องถิ่น โดยคำนึงถึงบริบททางสังคม วัฒนธรรม และความต้องการของชุมชนเป็นสำคัญ การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพควรเปิดโอกาสให้ครอบครัว ชุมชน และภาคีเครือข่ายในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุนการพัฒนาเด็กปฐมวัย เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จากการศึกษาวรรณกรรมเกี่ยวกับการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กชี้ให้เห็นว่า การดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพควรครอบคลุม 7 องค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ (1) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ที่กำหนดเป้าหมายและทิศทางชัดเจนสอดคล้องกับหลักสูตรและบริบทพื้นที่ (2) การพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่องเพื่อยกระดับสมรรถนะวิชาชีพ (3) ภาวะผู้นำของผู้บริหารในการขับเคลื่อนและประสานความร่วมมือ (4) ระบบการประกันคุณภาพที่มีการกำกับติดตามและปรับปรุงงานสม่ำเสมอ (5) ความร่วมมือระหว่างผู้ปกครอง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และชุมชนในการสนับสนุนการพัฒนาเด็ก (6) การจัดการด้านสุขอนามัย ความปลอดภัย และการปฐมพยาบาลเพื่อคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก และ (7) การบริหารหลักสูตรและงานวิชาการที่มุ่งจัดประสบการณ์เรียนรู้อย่างเป็นระบบส่วน เพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยอย่างรอบด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์และตรวจสอบความสอดคล้องขององค์ประกอบการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรสาคร โดยใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันเป็นกรอบในการดำเนินการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

มุ่งศึกษาองค์ประกอบของการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสมุทรสาคร ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบหลักจำนวน 7 ด้าน ได้แก่ (1) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ (2) การพัฒนาบุคลากร (3) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร (4) การประกันคุณภาพ (5) ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครอง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และชุมชน (6) สุขอนามัย ความปลอดภัย และการปฐมพยาบาล และ (7) การบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและบุคลากรที่ปฏิบัติงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสมุทรสาคร ประกอบด้วย นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้อำนวยการสำนักหรือกองการศึกษา รวมถึงครูและผู้ดูแลเด็ก จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน 35 แห่ง ซึ่งมีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กรวมทั้งสิ้น 80 ศูนย์ โดยกำหนดให้แต่ละศูนย์มีผู้ให้ข้อมูลจากทุกกลุ่มดังกล่าว

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ สำหรับการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ซึ่งกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามแนวคิดที่เสนอให้มีจำนวนระหว่าง 10-20 เท่าของจำนวนตัวแปรสังเกตได้ (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542) ในการวิจัยนี้มีตัวแปรสังเกตได้จำนวน 50 ตัวแปร ผู้วิจัยจึงกำหนดกลุ่มตัวอย่างเป็นจำนวน 10 เท่าของ ตัวแปรสังเกตได้ รวมทั้งสิ้น 500 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (multistage sampling) ขั้นตอน การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างดำเนินการดังนี้

2.1 จำแนกศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสมุทรสาคร จำนวน 80 แห่ง เป็นหน่วยการสุ่มในระดับศูนย์

2.2 ดำเนินการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลภายในแต่ละศูนย์ด้วย 2 วิธี ได้แก่

2.2.1 การเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) จากผู้บริหาร ได้แก่ นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้อำนวยการสำนักหรือกองการศึกษา แห่งละ 3 คน

2.2.2 การสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) จากครูและผู้ดูแลเด็กในแต่ละศูนย์ โดยกำหนดจำนวนตามสัดส่วนของบุคลากรในศูนย์เมื่อเทียบกับจำนวนประชากรทั้งหมด แบ่งเป็น อำเภอเมืองสมุทรสาคร 91 คน อำเภอกระทุ่มแบน 85 คน และอำเภอบ้านแพ้ว 92 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับ ซึ่งผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเพื่อใช้ในการศึกษาการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสมุทรสาคร โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปและสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (checklist) ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 5 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามกรอบการวิเคราะห์องค์ประกอบ เชิงยืนยัน ประกอบด้วยองค์ประกอบหลักจำนวน 7 ด้าน ได้แก่ (1) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ (2) การพัฒนาบุคลากร (3) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร (4) การประกันคุณภาพ (5) ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครอง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และชุมชน (6) สุขอนามัย ความปลอดภัย และการปฐมพยาบาล และ (7) การบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่จัดทำขึ้นเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา ความตรงตามโครงสร้าง และความเหมาะสมของการใช้ภาษา จากนั้นรวบรวมข้อเสนอแนะเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข และดำเนินการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence: IOC) ซึ่งคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67 ขึ้นไป โดยผลการคำนวณค่า IOC รายข้อมีค่าอยู่ระหว่าง 0.67–1.00 เมื่อปรับปรุงแบบสอบถามให้มีความสมบูรณ์แล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจริง ได้แก่ ผู้บริหารท้องถิ่นและครูหรือผู้ดูแลเด็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสมุทรสาคร เพื่อตรวจสอบค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ผลการวิเคราะห์พบว่าแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.83 แสดงให้เห็นว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นอยู่ในระดับที่เหมาะสมสำหรับนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

วิธีรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการแจกแบบสอบถามให้แก่กลุ่มตัวอย่างโดยตรง พร้อมทั้งชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย แนวทางการตอบแบบสอบถาม และระยะเวลาที่กำหนดในการส่งคืนแบบสอบถาม หลังจากนั้นจึงติดตามและรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืน จำนวน 499 ฉบับ คิดเป็น ร้อยละ 100 ภายในระยะเวลาที่กำหนด เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ โดยเริ่มจากการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่ออธิบายลักษณะทั่วไปของข้อมูล จากนั้นตรวจสอบการกระจายของข้อมูลด้วยค่าความเบ้และค่าความโด่ง เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของข้อมูลก่อนการวิเคราะห์ขั้นสูง นอกจากนี้ ยังทำการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และดำเนินการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน เพื่อพัฒนาและตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลองค์ประกอบการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยใช้โปรแกรม LISREL

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า องค์ประกอบของการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสมุทรสาคร สามารถสรุปผลการวิเคราะห์ที่ได้ดังแสดงในตารางที่ 1 ซึ่งเป็นผลการวิเคราะห์สถิติพื้นฐานของตัวแปรองค์ประกอบ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าความเบ้ (Sk) ค่าความโด่ง (Ku) อันดับ และระดับการปฏิบัติ ทั้งในภาพรวมและรายด้าน

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถิติพื้นฐาน ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความเบ้ ค่าความโด่ง อันดับชี้ และระดับการปฏิบัติของตัวแปรองค์ประกอบเชิงยืนยันการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสมุทรสาคร

ข้อที่	องค์ประกอบการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสมุทรสาคร	กลุ่มตัวอย่าง (n = 499)					
		\bar{X}	S.D.	Sk	Ku	ระดับ	อันดับ
1	ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์	3.86	0.43	0.21	0.36	มาก	7
2	ด้านการพัฒนาบุคลากร	3.94	0.44	-0.05	0.61	มาก	5
3	ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร	3.94	0.47	-0.22	0.26	มาก	6
4	ด้านการประกันคุณภาพ	4.23	0.46	-0.34	-0.26	มาก	1
5	ด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครอง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และชุมชน	3.98	0.41	0.47	0.37	มาก	3
6	ด้านสุขอนามัย ความปลอดภัย และการปฐมพยาบาล	4.06	0.40	0.46	0.34	มาก	2
7	ด้านการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ	3.95	0.39	0.19	0.69	มาก	4
เฉลี่ยรวม		3.99	0.42	0.10	0.33		

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติเชิงพรรณนาพบว่า ตัวแปรสังเกตได้ทุกตัวมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย พบว่าองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการประกันคุณภาพ (\bar{X} = 4.23, S.D. = 0.46) รองลงมาเป็นด้านสุขอนามัย ความปลอดภัย และการปฐมพยาบาล (\bar{X} = 4.06, S.D. = 0.40) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครอง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และชุมชน (\bar{X} = 3.98, S.D. = 0.41) ด้านการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ (\bar{X} = 3.95, S.D. = 0.39) และด้านการพัฒนาบุคลากร (\bar{X} = 3.94, S.D. = 0.44) ตามลำดับ ส่วนองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำกว่าองค์ประกอบอื่น ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร (\bar{X} = 3.94, S.D. = 0.47) และด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด (\bar{X} = 3.86, S.D. = 0.43) อย่างไรก็ตาม องค์ประกอบทุกด้านยังคงอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นถึงระดับการปฏิบัติงานด้านการบริหาร ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสม

เมื่อพิจารณาลักษณะการกระจายของข้อมูลจากค่าความเบ้ (Sk) พบว่าค่าความเบ้ของตัวแปรทั้งหมดมีค่าอยู่ในช่วงระหว่าง -0.05 ถึง 0.47 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน โดยตัวแปรที่มีค่าความเบ้สูงที่สุด ได้แก่ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครอง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และชุมชน (Sk = 0.47) ขณะที่ด้านการประกันคุณภาพมีค่าความเบ้น้อยที่สุด (Sk = -0.34) สำหรับค่าความโด่ง (Kurtosis) พบว่ามีค่าอยู่ในช่วงระหว่าง -0.26 ถึง 0.69 โดยองค์ประกอบด้านการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการมีค่าความโด่งสูงที่สุด (K = 0.69) และด้านการประกันคุณภาพมีค่าความโด่งต่ำที่สุด (K = -0.26) ซึ่งค่าความเบ้และความโด่งของตัวแปรทั้งหมดตกอยู่ในเกณฑ์ที่ Bergmeier, Hooley, Olsson, Cann, Williams-Smith, & Skouteris (2017) เสนอไว้ว่า ค่าความเบ้ไม่ควรเกิน 2.00 และค่าความโด่งไม่ควรเกิน 7.00 แสดงให้เห็นว่าข้อมูลมีการกระจายใกล้เคียงการแจกแจงแบบปกติ และมีความเหมาะสมสำหรับนำไปใช้ในการวิเคราะห์ด้วยโมเดลสมการเชิงโครงสร้างผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบ แสดงไว้ในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสมุทรสาคร

ตัวแปร	a	b	c	d	e	f	g
a	1						
b	.202**	1					

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ตัวแปร	a	b	c	d	e	f	g
c	.287**	.195**	1				
d	.188**	.130**	.392**	1			
e	.485**	.444**	.499**	.305**	1		
f	.527**	.535**	.436**	.226**	.769**	1	
g	.304**	.597**	.826**	.310**	.541**	.592**	1

**p<.01

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบ พบว่า ตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 7 ตัวมีความสัมพันธ์กันในทิศทางบวก และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($p < .01$) แสดงให้เห็นว่าองค์ประกอบของการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ เหมาะสมต่อการนำไปใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน เมื่อพิจารณาขนาดของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ พบว่า ความสัมพันธ์ที่มีค่าสูงที่สุดเกิดขึ้นระหว่างองค์ประกอบด้านการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ และด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.826 สะท้อนให้เห็นถึงบทบาทสำคัญของภาวะผู้นำในการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านหลักสูตรและงานวิชาการภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในทางตรงกันข้าม องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำที่สุด ได้แก่ ด้านการประกันคุณภาพ และด้านการพัฒนาบุคลากร ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.13 อย่างไรก็ตาม ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้ทุกคู่มีค่าไม่น้อยกว่า 0.10 แสดงให้เห็นว่าตัวแปรแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กันในระดับที่เพียงพอ และไม่เกิดปัญหาความเป็นอิสระของตัวแปร อันเป็นเงื่อนไขสำคัญสำหรับการนำข้อมูลไปวิเคราะห์ด้วยเทคนิคโมเดลสมการเชิงโครงสร้าง

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลองค์ประกอบการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสมุทรสาคร ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบหลักจำนวน 7 องค์ประกอบ แสดงรายละเอียดผลการวิเคราะห์ไว้ในตารางที่ 3

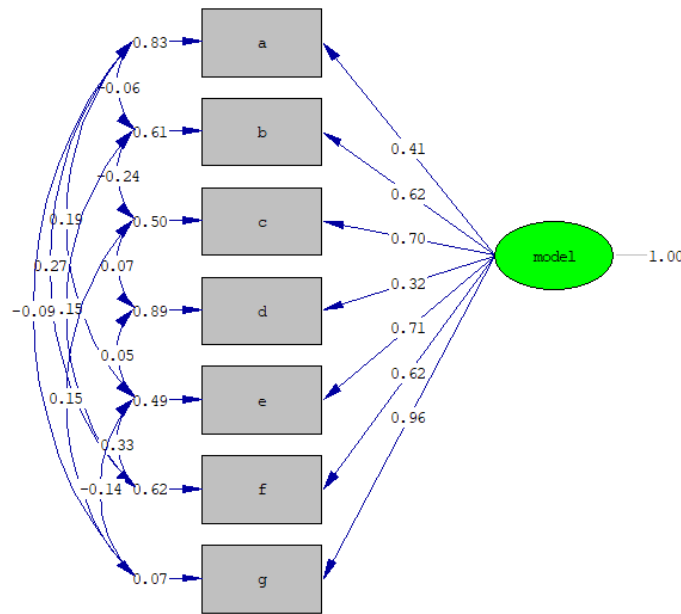
ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสมุทรสาคร

ข้อที่	องค์ประกอบเชิงยืนยันการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสมุทรสาคร	น้ำหนัก องค์ประกอบ (B)	สัมประสิทธิ์ พหุการณ (R ²)	ความคลาดเคลื่อนของ ตัวบ่งชี้ (e)
1	ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์	0.41	0.17	0.83
2	ด้านการพัฒนาบุคลากร	0.62	0.38	0.61
3	ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร	0.70	0.49	0.50
4	ด้านการประกันคุณภาพ	0.32	0.10	0.89
5	ด้านความสัมพันธ์ระหว่าง ผู้ปกครอง ศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก และชุมชน	0.71	0.50	0.49
6	ด้านสุขอนามัย ความปลอดภัยและการปฐมพยาบาล	0.62	0.38	0.62
7	ด้านการบริหารหลักสูตร และงานวิชาการ	0.96	0.92	0.07

$\chi^2 = 7.37$ $df = 3$ $p\text{-Value} = 0.060$ $RMSEA = 0.054$

จากผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันตามที่แสดงในตารางที่ 3 พบว่าสามารถพัฒนาโมเดลองค์ประกอบการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสมุทรสาคร ให้มีความชัดเจนในเชิงโครงสร้าง โดยโมเดลดังกล่าวสะท้อนความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบการบริหารทั้ง 7 ด้านตามกรอบแนวคิดการวิจัย ทั้งนี้ โครงสร้าง

ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบและค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่ได้จากการวิเคราะห์ สามารถนำเสนอในรูปแบบแผนภาพโมเดล ดังแสดงไว้ในภาพที่ 1

$\chi^2 = 7.37$ $df = 3$ $p\text{-Value} = 0.060$ $RMSEA = 0.054$

ภาพที่ 2 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

จากภาพที่ 2 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันแสดงให้เห็นว่า โมเดลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสมุทรสาคร มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ในระดับที่ดี โดยพิจารณาจากค่าสถิติไค-สแควร์ (Chi-square) ซึ่งมีค่าเท่ากับ 7.37 และไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = 0.060$) อันเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดค่า p ควรมากกว่า 0.05

นอกจากนี้ ค่าประมาณความคลาดเคลื่อนรากที่สองเฉลี่ย (Root Mean Square Error of Approximation: RMSEA) มีค่าเท่ากับ 0.054 ซึ่งอยู่ในช่วงที่ยอมรับได้ โดยมีค่าไม่เกิน 0.08 สะท้อนให้เห็นว่าโมเดลที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมและสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ส่งผลให้สามารถยอมรับสมมติฐานหลักของการวิจัยที่ระบุว่าโมเดลองค์ประกอบการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

อภิปรายผล

1. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสมุทรสาครกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่ามี 7 องค์ประกอบที่สอดคล้อง และสมควรนำมาอภิปราย คือ

1.1 องค์ประกอบด้านการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ พบว่ามีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.96 ซึ่งให้เห็นว่าประชากรมีความเห็นตรงกันว่าองค์ประกอบด้านการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ มีการประเมินพัฒนาการตามวัยของเด็กภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและนำผลที่ได้จากการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีการประเมินผลการใช้หลักสูตรและนำผลไปพัฒนาหลักสูตร จัดทำวัสดุอุปกรณ์ คู่มือ เอกสารประกอบหลักสูตรที่เอื้อต่อการดำเนินการจัดทำหลักสูตรอย่างเพียงพอ อีกทั้งยังมีการกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานด้านการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ไกรสร ปทุมไพโรจน์ (2565) ที่ศึกษาเรื่อง การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นาน เขต 2 พบว่า โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นาน เขต 2 ได้มีแนวทางในการดำเนินการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาให้แก่โรงเรียนทุกขนาด ตามนโยบายการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ จึงทำให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้ตระหนักเห็นความสำคัญ

ของการจัดการศึกษา ประกอบกับมีความรู้ความเข้าใจในการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา จึงส่งผลให้โรงเรียนทุกขนาดได้ดำเนินการบริหารงานหลักสูตร สถานศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และต่อเนื่อง โดยสถานศึกษาจะต้องมีการวางแผนพัฒนาตามสภาพปัญหาความต้องการและให้ความสำคัญกับการใช้ข้อมูลสารสนเทศมาเป็นปัจจัยหลักในการวางแผนร่วมกัน ระหว่างบุคลากรภายในและบุคคลภายนอกที่มีส่วนเกี่ยวข้อง สถานศึกษาจะต้องมีการระดมความคิดเห็นในการวิเคราะห์สภาพทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อให้ได้ข้อสรุปในการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา

1.2 องค์ประกอบด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและชุมชน พบว่ามีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.71 ซึ่งให้เห็นว่าประชากรมีความเห็นตรงกันว่าองค์ประกอบด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและชุมชน ควรสนับสนุนเรื่องสื่อการสอนหรือการเป็นผู้ให้ความรู้แก่เด็กนักเรียนปฐมวัย จัดให้มีการประชุมร่วมกันกับผู้ปกครองและชุมชนอย่างสม่ำเสมอเพื่อขอความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้ปกครอง เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการดูแลเด็กนักเรียนปฐมวัย ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและสมาชิกในครอบครัวในการจัดการเรียนรู้และทำกิจกรรมร่วมกับศูนย์และชุมชน อีกทั้งควรมีการจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนทราบเกี่ยวกับการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นระยะ ๆ เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับชุมชนอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยวรรณ แก้วยอด (2563) ที่ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลสะพานไม้แก่น อำเภोजะนง จังหวัดสงขลา พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ประกอบด้วยด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ด้านการมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุน ด้านบุคลากร ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และด้านส่งเสริมเครือข่ายพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควรให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยการมีส่วนร่วมในการวางแผนการพัฒนาการดำเนินการ ตลอดจนการกำหนดแนวทางการดำเนินงานและการพัฒนาคุณภาพการให้บริการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีส่วนร่วมในการคัดเลือกและประเมินผลการปฏิบัติงานของครูและผู้ดูแลเด็ก มีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรการดูแลเรื่องอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกับนักเรียนทั้งในชั้นเรียนและที่บ้านมีส่วนร่วมในการสนับสนุนวัสดุ สื่อการเรียนการสอน และอุปกรณ์ต่าง ๆ และมีส่วนร่วมในการส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยการสร้างความรู้ ความเข้าใจแก่ผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย อันจะเป็นการเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กปฐมวัย

1.3 องค์ประกอบด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร พบว่ามีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.70 ซึ่งให้เห็นว่าประชากรมีความเห็นตรงกันว่าองค์ประกอบด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร นายกองคกรปกครองส่วนท้องถิ่นสร้างความรู้ความเข้าใจแก่บุคลากรในการปฏิบัติงานส่งเสริมให้มีการพัฒนาผู้เรียนทุกด้านโดยเน้นเรื่องที่เป็นคนดี และมีความสุข มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมสนับสนุน และกำกับดูแลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีคุณภาพ และได้มาตรฐาน อีกทั้งยังมีภาวะผู้นำและมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาการศึกษาอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญชลิตา ข้าสุนทร (2564) ที่ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารกับการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาล ในจังหวัดราชบุรี พบว่า ผู้บริหารต้องตระหนักถึงความเสียสละ มีความมุ่งมั่นตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จอย่างเต็มความสามารถ ความเอาใจใส่ในการทำงาน กล้าคิด และกล้าทำ นอกจากนี้ผู้บริหารยังต้องให้ความสำคัญเรื่องการประสานงานกับบุคคลทั้งภายในและภายนอกและภายในหน่วยงานอยู่เสมอ เป็นการสร้างความเข้าใจให้ตรงกัน ช่วยให้ไม่เกิดการงานที่ซ้ำซ้อน ไม่เกิดความขัดแย้ง ส่งผลให้งานสำเร็จลุล่วง และมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารต้องตระหนักถึงความรู้และความสามารถที่ใช้ในการปฏิบัติงาน ต้องมีความรู้และความสามารถในหลาย ๆ ด้าน รวมถึงต้องพัฒนาความรู้ของตนเองให้ทันสมัยอยู่เสมอ เพื่อสามารถถ่ายทอดให้ผู้ปฏิบัติงานให้มีความเข้าใจในหน้าที่ของตนมากขึ้น และผู้บริหารยังต้องให้ความสำคัญกับการสื่อสาร สามารถถ่ายทอดความคิด ความรู้ และความเข้าใจของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนกับผู้อื่น การสื่อสารที่ดีจะช่วยให้ แสดงออกถึงความต้องการและความรู้สึกเพื่อทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีทำให้เกิดความเข้าใจระหว่งกัน และยิ่งช่วยสร้างภาพลักษณ์ของสถานศึกษาให้แข็งแกร่ง น่าเชื่อถือ และยิ่งก่อให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวของบุคลากรทุกคนได้อีกด้วย

1.4 องค์ประกอบด้านการพัฒนาบุคลากร พบว่ามีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.62 ซึ่งให้เห็นว่าประชากรมีความเห็นตรงกันว่าองค์ประกอบด้านการพัฒนาบุคลากร มีการนำผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงานมาเชื่อมโยง

กับผลลัพธ์ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการจัดสภาพแวดล้อมเพื่อสุขภาพอนามัย ความปลอดภัย การป้องกันภัยเพื่อป้องกันการเจ็บป่วยจากการทำงาน และเตรียมพร้อมสำหรับภาวะฉุกเฉินและภัยพิบัติ มีการจัดระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรที่มีประสิทธิภาพและเป็นธรรม รวมทั้งมีการแจ้งผลการประเมินให้บุคลากรทราบเพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดีขึ้นอีก ทั้งยังมีการพัฒนาครูและผู้ดูแลเด็กอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ครู/ผู้ดูแลเด็กได้รับการอบรมและศึกษาดูงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ เกษรา เอี่ยมสะอาด (2562) ที่ศึกษาเรื่อง การพัฒนาบุคลากรของโรงเรียนหนองวัลย์เปรียงวิทยา พบว่าการพัฒนาบุคลากรของโรงเรียนมีกระบวนการและวิธีการในการพัฒนาบุคลากร โดยมีการส่งเสริมให้บุคลากรทุกท่านได้รับการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ทั้งในด้านการมีส่วนร่วมทางความคิดและการตัดสินใจในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน การร่วมมือและรับผิดชอบผลงานในการปฏิบัติงานของบุคลากรจึงเกิดการร่วมมือของทุกหน่วยงานในโรงเรียนและยังส่งเสริมสนับสนุนกระตุ้นให้บุคลากรได้มีการพัฒนาความรู้ทักษะและประสบการณ์ในการทำงาน มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอในด้าน การจัดการเรียนการสอนซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถในการเรียนได้อย่างดี

1.5 องค์ประกอบด้านสุขอนามัย ความปลอดภัย และการปฐมพยาบาล พบว่ามีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.62 ซึ่งให้เห็นว่าประชากรมีความเห็นตรงกันว่าองค์ประกอบด้านสุขอนามัย ความปลอดภัย และการปฐมพยาบาล ควรมีห้องพยาบาล ห้องสุขาที่สะอาดเพียงพอ มีการจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกให้สะอาดปลอดภัย สะดวกต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีการจัดแบ่งพื้นที่สำหรับจัดเก็บอุปกรณ์การศึกษาและอุปกรณ์ต่าง ๆ เป็นสัดส่วนรวมถึงมีการจัดสุขอนามัยด้านอาหารและจัดเตรียมห้องอาหารให้ถูกต้องตามหลักโภชนาการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กามิละห์ ยะโก๊ะ, และคณะ (2567) ศึกษาเรื่อง การจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนเขตพื้นที่ตำบลขุนทะเล อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า แนวทางในการแก้ไขปัญหาอนามัยสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนส่วนใหญ่ต้องการการสนับสนุนงบประมาณในการบริหารจัดการงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามแผนที่กำหนด ซึ่งแนวทางแก้ไขในการบริหารจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมควรเกิดจากกระบวนการมีส่วนร่วม การประสานความร่วมมือของหน่วยงานทุกภาคส่วน ได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ชุมชน และโรงเรียนร่วมกันระดมความคิดเห็น ตัดสินใจร่วมกัน เพื่อหาแนวทางในการกำหนดแผนการดำเนินงาน ร่วมกันส่งเสริมสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ เช่น บุคลากร งบประมาณ องค์ความรู้ เป็นต้น เพื่อให้เกิดกระบวนการแก้ไขปรับปรุงและพัฒนางานอนามัยสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน อันจะนำไปสู่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

1.6 องค์ประกอบด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ พบว่ามีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.41 ซึ่งให้เห็นว่าประชากรมีความเห็นตรงกันว่าองค์ประกอบด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ มีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติตามแผนอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ มีการกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จของการปฏิบัติตามกลยุทธ์ มีนโยบายตอบสนองความต้องการของชุมชนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง อีกทั้งยังมีการศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหาต่าง ๆ เพื่อนำมาสังเคราะห์สู่การจัดทำแผน สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตรลดา แจ็กเผือกหอม (2566) ศึกษาเรื่อง การวางแผนกลยุทธ์กับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการศึกษาสภาพของโรงเรียน กำหนดทิศทางของโรงเรียน และการกำหนดกลยุทธ์โรงเรียน โดยการใช้หลักการและเหตุผล คิด วิเคราะห์ ตัดสินใจอย่างเป็นระบบ เพื่อดำเนินการให้ได้ผลตามที่โรงเรียนกำหนดบนพื้นฐานของการวิเคราะห์สิ่งแวดล้อมภายใน ภายนอก และการบริหาร ตลอดจนมี ยุทธศาสตร์ในการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ ให้สำเร็จตามเป้าหมายของนโยบายต้นสังกัด

1.7 องค์ประกอบด้านการประกันคุณภาพ พบว่ามีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.32 ซึ่งให้เห็นว่าประชากรมีความเห็นตรงกันว่าองค์ประกอบด้านการประกันคุณภาพ มีการจัดทำข้อมูลและสารสนเทศ ตรวจสอบ ติดตาม ผลการดำเนินงานสารสนเทศของสถานศึกษาให้สมบูรณ์ และเป็นปัจจุบัน ได้รับการประเมินตรวจสอบทบทวนคุณภาพสถานศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัดด้วยวิธีการที่มีคุณภาพ มีผลต่อการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา มีการวางแผนจัดทำมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษา โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง มีการกำหนดผู้รับผิดชอบและขอบข่ายระบบสารสนเทศของสถานศึกษาอย่างชัดเจน อีกทั้งยังมีการประเมินความเหมาะสมของแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาในด้าน ความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และมาตรฐานพัฒนาปฐมวัยแห่งชาติอย่างชัดเจน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐมนต์ ชาญเชิงคำ (2560) ศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าแนวทางในการนำสู่การปฏิบัติ ด้านการควบคุมคุณภาพการปฏิบัติงาน อาทิ จัดทำโครงสร้างการบริหารงานครอบคลุมตามภารกิจของโรงเรียนอย่างเป็นระบบ วางระบบการดำเนินงานทั้งระดับปฐมวัย ประถมศึกษา และ

มัธยมศึกษา อย่างเป็นระบบ รวดเร็ว ลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในการดำเนินงานของสถานศึกษา จำเป็นต้องมีการประเมินผลการดำเนินงานเพื่อติดตาม ตรวจสอบ ทบทวน ปรับปรุงแก้ไข เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา สถานศึกษาต่อไป ในกระบวนการการดำเนินงานระบบควบคุมคุณภาพการปฏิบัติงานของสถานศึกษานั้น เป็นกระบวนการที่ สะท้อนให้เห็นผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมาเมื่อมาเทียบกับมาตรฐานที่สถานศึกษากำหนดไว้เป็นเป้าหมายของการดำเนินงาน ของสถานศึกษา สถานศึกษาจึงมีความจำเป็นที่ต้องวางแนวทางในการดำเนินงานให้ครอบคลุม ชัดเจน สะดวก รวดเร็วในการ ดำเนินงานเพื่อลดขั้นตอนระยะเวลาในการดำเนินงาน อาจใช้เทคโนโลยีมาเป็นเครื่องมือในการดำเนินงานและอำนวยความสะดวก รวมถึงการประเมินผลการทำงานว่าการดำเนินงานที่ผ่านมาสอดคล้องกันหรือไม่ บรรลุตามวัตถุประสงค์ของ สถานศึกษาที่กำหนดไว้ เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

2. ผลการทดสอบความสอดคล้องของโมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ผลการทดสอบความสอดคล้อง ระหว่างโมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัด สมุทรสาคร กับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่า โมเดลที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยน้ำหนัก องค์ประกอบของทั้ง 7 องค์ประกอบมีค่าเป็นบวก อยู่ในช่วงตั้งแต่ 0.32 ถึง 0.96 และไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติ แสดงให้เห็นว่าองค์ประกอบทั้งหมดสามารถอธิบายโครงสร้างของการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้อย่างเหมาะสม เมื่อ พิจารณาลำดับความสำคัญขององค์ประกอบตามค่าน้ำหนักองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบด้านการบริหารหลักสูตรและงาน วิชาการมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุด (0.96) สะท้อนให้เห็นว่าการจัดการหลักสูตร การดำเนินงานทางวิชาการ และการ พัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้เป็นหัวใจสำคัญของการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รองลงมาคือ องค์ประกอบด้าน ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครอง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และชุมชน ซึ่งมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.71 แสดงถึงบทบาทของ การมีส่วนร่วมและความร่วมมือจากครอบครัวและชุมชนในการสนับสนุนการพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างรอบด้าน องค์ประกอบ ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.70 บ่งชี้ว่าภาวะผู้นำมีความสำคัญต่อการขับเคลื่อนนโยบาย การกำกับดูแล และการสร้างทิศทางการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในขณะที่องค์ประกอบด้านการพัฒนาบุคลากร และองค์ประกอบด้านสุขอนามัย ความปลอดภัย และการปฐมพยาบาล มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากันที่ 0.62 สะท้อนถึง ความจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพบุคลากรควบคู่กับการจัดสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและเอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย สำหรับองค์ประกอบด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.45 และองค์ประกอบด้านการประกัน คุณภาพมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบต่ำที่สุดที่ 0.32 อย่างไรก็ตาม องค์ประกอบทั้งสองยังคงมีบทบาทสำคัญในฐานะกลไก สนับสนุนการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ดำเนินงานอย่างเป็นระบบ มีทิศทาง และสามารถตรวจสอบคุณภาพการ ดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่อง จากผลการวิเคราะห์ดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่า องค์ประกอบทั้ง 7 องค์ประกอบล้วนมีความสำคัญ ต่อการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสมุทรสาคร โดยแต่ละองค์ประกอบทำหน้าที่ เสริมสร้างและสนับสนุนซึ่งกันและกัน เพื่อให้การจัดการศึกษาปฐมวัยมีคุณภาพและตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนและ สังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ อร่าม วัฒนะ (2561) ที่ศึกษารูปแบบการบริหาร สถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดองค์กรบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งพบว่า การบริหารสถานศึกษาสู่ความ เป็นเลิศประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ 7 ประการ ได้แก่ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร คุณภาพครู การวางแผนกลยุทธ์ เครือข่าย ความร่วมมือ คุณภาพนักเรียน การบริหารจัดการ และการพัฒนาบุคลากร นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ เสกสรร ปิวศิลป์ศักดิ์ (2562) ที่เสนอรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศโดยใช้กระบวนการจัดการความรู้ ซึ่งประกอบด้วย องค์ประกอบหลัก 7 ด้าน อันสะท้อนให้เห็นว่าแนวคิดการบริหารการศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศมีโครงสร้างองค์ประกอบที่ สอดคล้องกันในบริบทของสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานและสามารถประยุกต์ใช้กับการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้อย่างเหมาะสม

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

ผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่า องค์ประกอบทั้ง 7 องค์ประกอบที่ได้จากการวิเคราะห์องค์ประกอบ เชิงยืนยัน สามารถอธิบายโครงสร้างการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสมุทรสาคร ได้ อย่างเหมาะสม โดยผู้วิจัยได้จัดลำดับความสำคัญขององค์ประกอบทั้งในระดับตัวแปรแฝงและตัวแปรสังเกตได้ตามค่าน้ำหนัก

องค์ประกอบ และพัฒนาเป็นรูปแบบการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจากผลการวิเคราะห์เชิงสถิติ ซึ่งรูปแบบและองค์ประกอบดังกล่าวสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารจัดการด้านการศึกษาปฐมวัยได้ ดังนี้

1.1 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีองค์ประกอบการบริหารที่ได้รับการยืนยันความสอดคล้องด้วยข้อมูลทางสถิติจากงานวิจัยนี้ ไปใช้เป็นกรอบแนวคิดในการกำหนดนโยบายและวางแผนการบริหารจัดการภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อส่งเสริมคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยควบคู่กับการพัฒนาศักยภาพของครูและผู้ดูแลเด็กให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.2 หน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการจัดการศึกษาปฐมวัยและการกำกับดูแลศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควรมีองค์ประกอบการบริหารที่ผ่านการวิเคราะห์ยืนยันแล้วนำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบาย มาตรการ และการสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อให้การจัดการศึกษามีความเป็นระบบ สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ และมุ่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัยอย่างยั่งยืน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีองค์ประกอบการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ได้รับการยืนยันจากงานวิจัยนี้ไปใช้เป็นกรอบแนวคิดในการดำเนินการวิจัยและพัฒนา หรือการวิจัยเชิงปฏิบัติการ เพื่อพัฒนารูปแบบหรือแนวทางการจัดการศึกษาที่มีความเหมาะสมครอบคลุม และสอดคล้องกับบริบทการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมากยิ่งขึ้น

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับองค์ประกอบการบริหารและการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสมุทรสาคร เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงาน มุมมองของผู้บริหาร ครู ผู้ดูแลเด็ก และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างความเข้าใจและสนับสนุนการพัฒนาองค์ประกอบเชิงยืนยันให้มีความสมบูรณ์และสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กามีละห์ ยะโกะ, และคณะ. (2567). การจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนเขตพื้นที่ตำบลขุนทะเล อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี. วารสารอนามัยสิ่งแวดล้อม และสุขภาพชุมชน. 9(4): 438-447.
- เกษรา เอี่ยมสะอาด. (2562). การพัฒนาบุคลากรของโรงเรียนหนองวัลย์เปரியวิทยา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ไกรสร ปทุมไพโรจน์. (2565). การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา น่าน เขต 2. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยพะเยา.
- จิตรลดา แจ็กเผือกหอม. (2566). การวางแผนกลยุทธ์กับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ณัฐมนต์ ชาญเชิงคำ. (2560). รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ธนวรรณ ทองอ่อน. (2561). รูปแบบการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของเทศบาลตำบล. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2542). โมเดลริสเรล : สถิติวิเคราะห์สำหรับกรวิจัย. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- ปิยวรรณ แก้วยอด. (2563). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วน ตำบลสะพานไม้แก่น อำเภอนะจะ จังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- พรทิพย์ หอมแก้ว. (2564). ทักษะของผู้บริหารกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัด เทศบาลในจังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เพ็ญชลิตา ขำสุนทร. (2564). คุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารกับการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลใน จังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2563). รายงานการศึกษาสภาวะการณ์การจัดการศึกษา สำหรับเด็กปฐมวัยในประเทศไทย. กรุงเทพฯ: พรักหวานกราฟฟิค.
- เสกสรร ปิวศิลป์ศักดิ์. (2562). รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศโดยใช้กระบวนการจัดการความรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- อร่าม วัฒนนะ. (2561). รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่ความเป็นเลิศ ของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- Bergmeier, H., Hooley, M., Olsson, C., Cann, W., Williams-Smith, J., & Skouteris, H. (2017). Early childhood education and care educators supporting parent-child relationships: a systematic literature review. *Journal Early Years an International Research Journal*. 5(10): 56-75.